

Primària

Llengua 5

Al teu costat

Programació

Unitat 14

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Història dels vaixells

Descripció de la unitat

La lectura inicial d'aquesta unitat és un text expositiu que ens parla de la història dels vaixells, és a dir, explica com ha evolucionat la navegació en la nostra història segons els canvis de necessitats de la societat de cada època.

Arran del contingut de la lectura inicial treballarem els tecnicismes en l'apartat de Vocabulari i els relacionarem amb els camps del coneixement en què es fan servir. Comprovarem que aquest tipus de lèxic només apareix en textos molt formals, com ara els expositius.

En Gramàtica farem una anàlisi sintàctica dels complements del predicat centrant-nos en el complement directe, l'indirecte i els circumstancials.

Mostrarem les normes bàsiques d'ús de la *b* i de la *v* i vocabulari divers que fa servir aquestes grafies.

Recordarem els dos recursos bàsics dels textos poètics: la rima i el ritme i els aplicarem a poemes que completarem d'una manera pautaada i que recitarem, per tal de comprovar-ne la melodia.

En Literatura, veurem un conte breu i n'analitzarem les parts bàsiques de tota narració: plantejament, nus i desenllaç. A més, estudiarem la presentació del personatge principal i del problema que mou l'acció.

Arrel del tema de la navegació dels vaixell de la lectura inicial, parlarem de la navegació pels mapes que ens oferix Internet.

Temporització:

Maig

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Conèixer el significat de tecnicismes usuals i usar-los en les produccions pròpies.
- Analitzar sintàcticament el predicat d'una oració: complement directe, indirecte i circumstancials.
- Usar correctament la *b* i la *v*.
- Analitzar la rima i el ritme de poemes donats.
- Anàlisi de les parts d'un conte.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació de tecnicismes. • Classificació de tecnicismes segons el camp del coneixement a què pertanyen. • Anàlisi sintàctica del predicat: nucli i complements. • Identificació del complement directe com la persona o la cosa que rep l'acció del verb. • Identificació del complement indirecte com la persona o la cosa destinatària de l'acció del verb. • Identificació dels complements circumstancials com l'expressió de les circumstàncies en què ocorre l'acció del verb. • Identificació de les normes d'ús de la <i>b</i>. • Escripció d'altres paraules amb <i>b</i>. • Identificació de les normes d'ús de la <i>v</i>. • Escripció d'altres paraules amb <i>v</i>. • Compleció d'un poema amb paraules que rimen. • Recitació de poemes amb suports rítmics. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Conèixer tecnicismes i fer-los servir en les produccions pròpies.	3.1. Relaciona els tecnicismes que pertanyen al mateix camp del coneixement. 3.2. Usa tecnicismes en les produccions pròpies.
	4. Fer l'anàlisi sintàctica del predicat.	4.1. Identifica el complement directe d'un predicat verbal. 4.2. Identifica el complement indirecte del predicat. 4.3. Identifica els complements circumstancials del predicat.
	5. Aplicar correctament la norma ortogràfica de l'ús de la grafia <i>b</i> .	5.1. Coneix i aplica les normes d'ús de la <i>b</i> .
	6. Aplicar correctament la norma ortogràfica de l'ús de la grafia <i>v</i> .	6.1. Coneix i aplica les normes d'ús de la <i>v</i> .
	7. Llegir, interpretar i recitar poemes.	7.1. Completa un poema seguint-ne la rima. 7.2. Recita poemes.
	8. Conèixer les característiques dels contes.	8.1. Identifica les parts d'un conte. 8.2. Redacta un conte breu..
	9. Iniciar-se en la consulta de mapes per Internet.	9.1. Comprén com es pot consultar un mapa d'Internet.

<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi de les parts d'un conte. • Redacció d'un conte breu. • Anàlisi de pàgines de navegació per mapes d'Internet. • Realització de dictats. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi.	10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.
---	---	---

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
3.1. Relaciona els tecnicismes que pertanyen al mateix camp del coneixement.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
3.2. Usa tecnicismes en les produccions pròpies.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
4.1. Identifica el complement directe d'un predicat verbal.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.2. Identifica el complement indirecte del predicat.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.3. Identifica els complements circumstancials del predicat.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
5.1. Coneix i aplica les normes d'ús de la <i>b</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

6.1. Coneix i aplica les normes d'ús de la v.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
7.1. Completa un poema seguint-ne la rima.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
7.2. Recita poemes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.1. Identifica les parts d'un conte.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.2. Redacta un conte breu.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
9.1. Comprén com es pot consultar un mapa d'Internet.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Coneix diversos tecnicismes i els usa en les produccions pròpies. Identifica els complements verbals. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques de <i>b</i> i de <i>v</i> .
	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es puguin donar.	Usa tecnicismes en els textos expositius que elabora. Redacta poemes a partir de models.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Recita poemes vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es puguin donar.	Juga amb el ritme i la rima dels poemes i diversos codis sonors.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Classifica paraules segons diversos criteris.
	Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per tal de millorar el treball propi i facilitar la vida diària.	Està al dia en les ferramentes i les possibilitats que ofereix Internet i que ens faciliten la vida diària: els mapes d'Internet.
	Manejar els coneixements sobre el funcionament dels objectes i dels aparells per tal de solucionar problemes i comprendre el que ocorre al nostre voltant.	Valora les descobertes científiques i la utilitat per a la millora de la qualitat de vida.

<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Utilitza diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca proposada.
	Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per tal de millorar el treball propi i facilitar la vida diària.	Està al dia en les ferramentes i les possibilitats que ofereix Internet i que ens faciliten la vida diària.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<i>Espaciovisual.</i> S'orienta en els espais quotidians. Imagina i visualitza escenes i situacions. <i>Logicomatemàtica.</i> Compara i trau conclusions. Identifica causes i dedueix conseqüències. Realitza experiments. <i>Lingüística.</i> Pensa en paraules. Escolta i comprén produccions orals.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Participa activament en les activitats proposades a l'aula. Coneix el comportament que s'ha de seguir durant una representació teatral.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Es mostra creatiu a l'hora de produir coses, idees o accions originals i valuoses en l'àmbit de la creació artística (expressió plàstica, expressió oral, expressió escrita...) Sap trobar solucions o estratègies per a resoldre o afrontar dificultats, busca informació, relaciona informació o coneixements, reflexiona, pren decisions...
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Està motivat per acabar i presentar el treball d'una forma acurada.

		Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Té gust per redactar poemes amb rima i ritme.
	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Valora positivament la lectura de textos poètics.
	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Desenvolupa la imaginació i la creativitat a través de la lectura i la creació de poemes.

6. TASQUES

Llibre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Lectura i Comprenc el text

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA i les propostes de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.

Tasca 2: Tecnicismes

- Presentem els tecnicismes amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: Els complements del verb

- Introduïm els complements del verb amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: Paraules amb *b* i *v*

- Introduïm la norma ortogràfica de *b* i de *v* amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.

Tasca 5: Completem poemes i els recitem

- Repassem la rima i la recitació de poemes amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 6: El conte

- Presentem les característiques i les parts de conte amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa d'ampliació dels RF.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 7: Tasca: Naveguem per Internet

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de raonament verbal dels RF.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respects de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, activitats de raonament verbal, una fitxa per a millorar la comprensió oral i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària. Ed. Vox.*

- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Lectures recomanades

- Lectura de textos expositius sobre diverses descobertes científiques explicats per a infants.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
  - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
  - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
  - Activitats interactives per a treballar el contingut de cada apartat.
- Diccionaris digitals.
- Consulta de pàgines web sobre vaixells.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?

- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?